

GEÇMİŞTE 'KENDİNİ BİLMEZ' BAZI ERMENİLERİ TÜRKLERE DÜŞMAN ETTİLER.

ŞİMDİ DE TÜRKLERİ ERMENİLERE DÜŞMAN ETMEK İÇİN Mİ UGRAŞIYORLAR?

En büyük dogal afetlerin insanlığa verdiği acılar, savaşların verdiği acıların yanında hiç kalır. Dogal afetlerde ölenler ölür, hayatta kalanlara da az çok yardım elleri ulaşır. “*Elle gelen düğün bayramdır.*” derler. İnananlar için dogal afet Allah’ın bir yazgısıdır. “*Allah sabredenlerle beraberdir.*” denilip buna katlanılmaya çalışılır. Savaşta ise yine ölenler ölür, ancak asıl felaketi hayatta kalanlar yaşar. **Savaş felaketinin görünür sebebi, gözünü kan bürümüş bazı siyasilerin, yani üst düzeydeki bazı ayrıcalıklı yöneticilerin merhametsiz kaprislerini gerçekleştirme tutkularıdır.** Felaket, çok kere, bu siyasilerden çok, bunların yönetimindeki savunmasız zavallı insanları etkiler. Savaş felaketine uğrayanlar, ya savaş bölgesinin dışına kaçmak için yollara düşer, hicret ederler ya da savaştıranlar tarafından güvenlik gerekçesiyle uygulanan tehcirlere maruz kalırlar. Çok kere hicret edenlerin durumu, tehciire maruz kalanlarınkinden çok daha zordur. Hicret edenlerin öleninin, kalanının hesabını kimse tutmaz, tutamaz da; tutmak zorunda da değildir. Kaç kişi gitmiştir; kaç kişi savaş sonrası yerine yurduna dönmüştür, dönebilmiştir? Dönmeyenler, dönemeyenler ne olmuştur? Allah bilir. Misal mi istiyorsunuz; işte misal: Annemin ailesi, 1. Dünya Harbi yıllarında hicret edenlerdendir. Annem anlatırdı; aile büyüklerinin, daha güvenli bir yer olacağını düşündükleri Tokat’a kadar, bin bir güçlkle ancak gidebilmişler; açlık, sefalet, verem, tifo, tifüs gibi salgınlar anlatılacak gibi değil. Annesi, yani anneannem, Tokat’ta ya da oralarda bir yerlerde sıkıntılar ve acılar içinde ölmüş; mezarı bile belli değil. Küçük yaşta kızıyla Erzurum’a zar zor dönebilen, annemin babası dedem yeniden evlenmiş... Ben şimdi yazmasaydım; diğer birçokları gibi, bu hicret olayı da unutulup gidecekti. Bu bakımdan tehciire maruz kalanların durumu hicret edenlere göre kötünün iyisidir. Bir kere, güvenlik gerekçesiyle, tehciir edilenlerin hepsinin, tehciir etmekle görevlendirilenler tarafından kayıtları tutulur. Tehciir etmekle görevlendirilenler, tehciir ettikleri kimseleri, yine güvenlik gerekçesiyle, ister istemez canları pahasına da olsa dış saldırılara karşı korumak zorundadırlar. Tehciir edilenlerin yiyecek, giyecek, barınma ve sağlık ihtiyaçlarının tehciir edenler tarafından sağlanması gerektiği gibi, ayrıca yol boyunca her olayın da görevlilerce kayda alınması gerekir. Hicret edenler, acı anılarını, imkan bulurlarsa sözlü, az da olsa bazen yazılı olarak anlatmakla yetinmek zorundadırlar. Tehciire maruz kalanlar da acı anılarını, hicret edenler gibi sözlü ve bazen yazılı olarak anlatırlar. Ama en önemlisi, hicret edenler hakkında hemen hiç belge bulundurmayan arşivler, tehciire maruz kalanlarla ilgili resmi ya da gayri resmi çok sayıda ciddiye alınması gereken belge bulundururlar.

.....

Artık babamdan çok, babamın babası dedemi düşünür oldum. Babam anlatmıştı; babamın anlatışına göre, babasının adı Süleyman'dı, amcasının adı Refik. İkisinin de düşmanları vy kimseye düşmanlıkları olmadığı için silah namına bir şeyleri de yoktu; insan adamlardı; kimseye bir kötülükleri olmadığına göre, kimsenin de kendilerine bir kötülüğünün olabileceğini düşünmezler; yürürken arkalarına bakmak ihtiyacı duymazlardı... Kendilerini müdafaa edecek halleri bulunmayan babasını da, amcasını da, Ermeni komitacıları, Mumcu mahallesindeki evlerinden zorla götürüp, daha sonra geri dönmediklerine göre, bilmedikleri bir yerde bir şekilde katletmiş olmalıydılar. Babamın da aralarında bulunduğu çocuklar ve “*bibi*” dedikleri halaları, diğer bazı kurtulan vatandaşlar gibi, sagda solda, tandır ocaklarında, ahırlarda, samanlıklarda, kırdan bayırda gizlenerek komitacıların eline düşmekten kurtulmuşlar; hayatta kalmayı başarmışlardı. Ermeni çeteleri çekildikten sonra, babam ve halası, birlikte, binlerce [-babam bir çocuk olarak abartmış da olabilir: belki yüzlerce vy onlarca-] katledilen arasında babasının ve amcasının cesetlerini aramışlarsa da bulmaları mümkün olmamış... Yine babamın anlattığına göre, halka oldukça iyi davranan, hatta her ne alırsa parasını veren Rus askerleri gitmiş; arkasından, Erzurum, Ermeni çeteleri tarafından bir kan gölüne dönüştürülmüştü. Zalimler, genç ihtiyar, çoluk çocuk demeden kimini vurmuş, kimini boğazlamış, kimini de samanlıklara, camilere doldurup diri diri yakmışlardı. Devlet yoktu; “*ana baba günü*” dedikleri buydu... Birinci Cihan Harbi öncesinde ve yıllarında, İngilizler, [-**bunu ben ekliyorum: belki bugün parlamentolarında soykırım kararları aldırın başkaları da-**] bazı Ermeni gençlerini, “*Eger Müslümanları katledip ekalliyet (azınlık) olmaktan ekseriyet (çoğunluk) olma haline geçerseniz, biz de arkanızdayız, bize güvenin, yardımcı olur, size de bir devlet[cik] kurma hakkını veririz. Kendi devletiniz olur; biz de yardım ederiz; gül gibi yaşarsınız. Bin senede Osmanlı'nın veremediğini birkaç senede alırsınız. [-bunu ben ekliyorum: seksen küsur yılda ne olduklarını gördük-]*” diyerek kandırmışlar. Bunlar da bunlara inanıp **insan olduklarını unutmuşlar**; zıvanadan çıkıp; fırkalar (partiler), çeteler kurup teşkilatlanmışlar. Köylere kasabalara saldırmaya başlamışlar. Sonunda da bu vahşet zuhur etmiş (bu vahşilik ortaya çıkmış)...

Neden dikkate alınmaz, bilemiyorum. Büyüklerimizden duyduğumuza göre, o günlerde Devletin adı var kendi yoktur. Memleket yer yer işgal altında. şehirlerde, kasabalarda kana susamış Ermeni, Rum komitacıları yerli halkı kırıp “*ekseriyet*” olma peşinde; ne bulursa yakıp yıkıp yok ediyorlar; dağlarda gözü dönmüş Kürt eşkıya çeteleri soygun peşinde; kime rastlarsa soyup sogana çevirip direnenlerin canına kast ediyor; yollarda, hem canını kurtarmak için hicret edenlerin kabilelerine, hem daha güvenli yerlere götürülmek için tehcir edilenlerin kabilelerine saldırıyorlar; kimin kiminle uğraştığı belli değil... Olaylar, İkinci Dünya Harbi öncesi Almanya'sında olduğu gibi savaş öncesi başlamış, savaş boyunca sürmüş olsa, belki planlı bir “**soykırım**”ı akla getirebilecek sebepler düşünülebilir. Ama olaylar, savaş sonrası; ülkesi gasp edilmiş, fertleri kendi canlarını ve yurtlarını kurtarma derdine düşmüş bir milletin, ne sebeple ve nasıl olup da çektiği acıları unutup bir de bir soykırım yapmaya kalkmasını akıl almıyor.

.....

Karşılıklı soykırım iddiaları, kan davası ve terör teşvikleri, insanlar arasındaki dostlugun ve barışın kurulmasını baltalamaktan başka ne işe yarar?! Parlamentolarından soykırım kanunları çıkaran siyasiler, insanlığa, Dünya barışına nasıl bir hizmette bulduklarını sanıyorlar acaba?!... Acaba, bunlar, “Türkler Ermenilere soykırım uyguladı.” diyerek Ermenilerin, Türklere sonsuza kadar düşman olmasını pekiştirirken; ifade özgürlüklerine konulan yasakları da gerekçe göstererek başka türlü kendisini ifade etme imkanları arayan, devletlerinden umudunu kesmiş, ağır tahrik altındaki bazı ‘kendini bilmez’ Türklerin de bir gün ortaya çıkıp “Ermeniler de Türklere soykırım uygulamışlardır. O halde, Türkler de Ermenilerin sonsuza kadar düşmanı olmalıdır; düşmanıdır da. Soykırım öyle değil, böyle uygulanır. Alın işte.” diyerek Ermeni diye belledikleri masum insanlara saldırmaya; onları yok etmeye; yerlerinden yurtlarından, işlerinden güçlerinden uzaklaştırmaya kalkmalarını nasıl önlemeyi düşünüyorlar?! Yoksa, düşünmüyorlar da, böyle mi olmasını istiyorlar?! Bu sorularına makul ve mantıklı cevap verebilecek biri çıkar mı bir gün bilmiyorum.

.....

Çocukluğumda bize düşmanlık öğretilmedi. Doğrusu, biz de çocuklarımıza düşmanlık öğretmedik. Bazen düşünüyorum; yanlış mı yapıldı; yanlış mı yaptık? Babam yukarıda değindiğim olayları ve benzerlerini anlatırken, hep derdi: “Türk de, Kürt de, Ermeni de, ötekiler de insan soyundandır. Hepsi Allah’ın kuludur. Asıl olan insan olduğunu bilmek; insan olmanın şuurunda olmaktır; gerisi lafügüzaftır (boş sözdür). Şu milletten, bu milletten olmak elimizde değildir; insan milletin içine dogar [-bunu ben ekliyorum: Babamın bu görüşüne tam katılamıyorum; bence insan hangi millettendir derse o millettendir; bir milletten olmak bir partinin, bir kulübün taraftarı, bir kooperatifin üyesi olmak gibi bir şey. İnsan bir milletin içine dogar; bu doğru; ama bu milletin bir bireyi olarak kalamayabilir; olaylar gösteriyor ki, bu da doğru.-]. Kimi adam olur, kimi cudam. Her milletin olduğu gibi, Ermeni’nin de iyisi de, yani adam olanı da vardı; kötüsü de. Hatta iyisi, adam olanı kötüsünden çoktu; iyi olanları, çalışkan insanlardı; malumat sahibi, bilmiş insanlardı; sanatkar insanlardı. Aramıza düşmanlık tohumları ekilmeden önce, dostluklarımız da, komşuluklarımız da, iyiydi. Birbirimizle iyi kötü her halimizi paylaşırdık. Karşılıklı birbirimize sevgimiz, saygımız vardı; kimse kimseyi hor görmez; kimse kimsenin dinine, örfüne, adetine, yedigine, içtiğine, giyimine, kuşamına karışmazdı [-bunu ben ekliyorum: Her halde gerçek laiklik de bu olsa gerek-]. Dünyanın birçok yerlerinde din, mezhep mücadeleleri, savaşlar, katliamlar sürüp giderken, buralarda, bin yıl, bir arada nizasız yaşamak; dile kolay... Ama kötüler, iyileri de, iyilikleri de silip süpürdü. Yazık oldu... Hülasa, her Ermeni kötü değildir; her Ermeni de babamı öldüren Ermeni değildir. Ölüm Allah’ın emridir. Her canlı, vakti, saati tamam olunca ölümün tadına bakar, bakacaktır. Allah, değil kasıtlı, kazara bile olsa, bir insanı, bir başka canlının, bilhassa bir insanın ölümüne alet etmesin. Sebep ne olursa olsun, katil olmak zordur; Allah kimseyi katil etmesin. Her şeyin bedeli ödenir;

canın bedeli ödenmez; ödenemez. Hırsız bile, Allah nasip ederse, çaldığı malı sahibine geri verir; özür diler; helallik alır; belki günahlarından bile kurtulur. Öldüren kimden helallik alacak; nasıl kurtulacak?! Sorarım... Ahrette herkes hesabını Allah'a verecektir; ölen de, öldüren de. Bu Dünya bu hesabın görüleceği yer değil, hulasayı kelam (sözün özeti). Kuran'da "**Bir insanı öldüren bütün insanları öldürmüş gibi olur.**" buyurulmuştur. şeriat "Canı Allah verir; Allah alır..." diye buyuruyor. Bu hükmü nakzetmek (bozmak) mümkün değildir. Sakın, ola ki, ugradığınız bir kötülüğün intikamını almak için bile, bir kimsenin canına, ırzına, malına kast edesiniz! İntikam hissi en kötü, en pis histir; insanın ruhunu karartır; insanı "[yanlış hatırlamıyorsam-] 'esfelesafilin' yani 'alçakların en alçağı'" yapar. Kindar olmayın! Aksi halde kendi cehenneminizi kendi ellerinizle tutuşturur; o cehennem oduna (ateşine) odun taşımış olursunuz... Kanı kanla değil; kanı temiz suyla yıkarlar." ...

Biz bu öğütlerle büyüdük; çocuklarımızı da bu öğütlerle büyötmeye çalıştık. şimdi görüyoruz ki, gelişmişliklerine imrendiğimiz birçok ülkenin parlamentoları, Geçmişin küllerini deşeyerek Ermenilerin Türklerin düşmanı olması ve Türklerden intikam alması gerektiği doğrultusunda siyasi kararlar almakta; demokrasiden ve hukuktan ne anlıyorlarsa, bu kararları eleştirmeyi bile suç saymak ilkelligini sergilemekte; eskiden olduğu gibi, bugün de Ermeniler arasında Türklere düşmanlığı körüklemektedirler. Acaba, bu durumda, bizim de babalarımızın insancıl öğütlerini bir kenara iterek; çocuklarımıza ve özellikle torunlarımıza "**Biz babalarımızın öğütlerine uyup bir yanlış yaptık. Size düşmanlık değil "yurtta ve dünyada barış" öğütledik. "İnsanları, Dünyayı sevin; barış için çalışın."**" dedik. Ancak, yanlışız; Dünya, umduğumuz gibi gelişmiyor; demokrasi, laiklik, hukukun üstünlüğü, insan hakları, örnek almaya çalıştığımız Batı toplumlarının palavraları; bizim gerçeklerimiz; bunlar bize bizim için gerekli. Bilmiyorduk öğrendik. Bilmiyordunuz; şimdi siz de öğrenin: Bize hareket ve hayat hakkı tanımayana "düşman" denir. Bizim şimdi tek düşmanınız var: Ermeniler; kendilerine Ermeni diyenler / denilenler [yarın başkaları da olabilir] ve bir de onlara arka çıkanlar. Görüyorsunuz; bunlar bizim için insanca duygular taşıyorlar. Bize hareket ve hayat hakkı tanımak istemiyorlar. Bundan böyle biz de bunlar için insanca duygularımızı bir yana bırakıp bunları düşman sayalım. Yine de; yaratandan ötürü yaratılmışları hoş görmeyi emreden imanımız, saldırgan olmamızı, insanlara, Dünyaya zarar vermemizi de doğru bulmaz, zaten saldırgan olmamıza da gerek yok; bunların zararına olan, her şeyi yapalım da demiyorum, bunlara her şeyi yapanların yaptıklarına sadece göz yumalım bu kadar. Kışkırttıkları terör bizim canımızı yakarken bize acımıyor bunlar zaten. Biz de bagrımıza taş basıp bunların canı yanarken bunlara acımamaya alışalım artık. Bu kadari bile durumdan ders almaları için yetiştir." dememiz gerekmiyor mu?

01 Kasım 2005
Efrasiyap GEMALMAZ

...
.....

.....
20 Ocak 2007

Dün gazeteci-yazar bir Türkiye sevdalısı Türkiyeli Hırant Dink'i vurdular;
Birileri Türklere bir kere daha "**katil**" diyebilisin diye.
En ortak yanımızdı insan olmak, Türkiye sevdalısı Türkiyeli olmak.
"Rahat uyu." diyeceğim ama, rahat uyunabilecek hal bırakan var mı!...

...
Türkiye'yi götürmek istedikleri yere doğru sürüklüyorlar.
Türkiye'de de yine yeni **KENDİNİ BİLMEZLER** boy göstermeye başladı.
"KORKTUGUMA UGRADIM!"

desem yeridir.

Allah yardımcımız olsun; ayrıca bizlere akıl ve sabır versin.

" BEN;
ne Hırant'ım,
ne Dink'im,
ne ermeniyim,
ne de başka bir şeyim...
ben önce İNSAN'ım !
Türk'üm,
ve Müslüman'ım !

...
canı veren de alan da yaradandır.
bu tür olayları, üzerimizde oynanan oyunları, provakatörleri, hainleri
şiddetle kınıyorum !

gülseren bağlar"

=====

bu güzel dizelerinizi okudum ve düşündüm:

=====

ve
ben de
önce **insanım** elbet de
insan olmayı hem nasıl severim bir bilseniz

...

sonra **dünyalıyım** haa
dünyayı da severim hani çokook

dünya'da **türkiyeliyim**
başka bir ülkeyi de sevebilirdim ama
nedense en çok sevdiğim ülke türkiye'dir
başka bir ülkede dikili bir ağacım yok
bu ülkede iyi kötü birkaç tane var
belki bundan olabilir

...

en iyi bildiğim dil **ölçünlü türkiyeli türkçesi**
kısaca **türkiyelice**'dir
“ **türkiyelice** “ adını ben koydum sanıyorum
kimse kullanmak zorunda değil
en çok bu dille düşündüm
en çok bu dille konuştum
en çok bu dilde yazdım
bu satırları da bu dilde yazıyorum

...

türkiye'de **erzurumluyum**
her halde erzurum'da doğmuş olduğuma inanıp
orada büyüdüğüm
özellikle erzurum nüfusuna kayıtlı olduğum için

bir de **atatürk üniversiteliyim**
atatürk üniversitesi'nin fen-edebiyat fakültesi'ndenim
fen-edebiyat fakültesi'nin türk dili ve edebiyatı bölümü'ndenim
orada öğretim üyesiydim
şimdi atatürk üniversitesi'nden emekliyim

***bu söylediklerimin hepsi kesin
bunların hepsini belgeleyebilirim***

***ancak belgeleyemeyeceklerim de var
duyduklarım ve inandıklarım***

anam babam
önce bana
anam babam
sonra da türk ve müslüman olduklarını söylediler
çok şükür
kimseye düşmanlık öğretmediler
yüregimin bir yerine bir kin tohumcuğu olsun ekmediler
ve söyledikleri
ve öğrettikleri gibi de yaşadılar
onlar da gelmişlerdi
bir hayli zaman oldu ki gittiler

başka bir şey de olabilirlerdi
başka bir şey olduklarını da söyleyebilirlerdi
söylemediler
ben de sormadım
nedense sormaya da gerek duymadım
onlar gibi mi olmalıydım
ne kadar olabilirdim
insan bir başkası olabilir mi
bu
anası babası kadar
en yakınlarından biri olsa bile

...
onların analarının ve babalarının kendilerine kendilerinin ne olduklarını
söylediklerini de bilmiyorum
babamın ne anasını ne de babasını gördüm
ben gelmeden ikisi de gitmiş ya da gönderilmişlerdi öbür dünya'ya
ne fark eder
anamın de sadece babasını gördüm
ona da ne olduğunu sormadım
sormadığım için pişman da değilim
o şu ya da bu olsaydı
ben de şu ya da bu mu olmalıydım
ben benim
başka ne olabilirim
başka bir şey olmama gerek var mı
sözde olduktan sonra
kendi anlığın teriyle olmadıktan sonra

...

aklım elverdiğince her türlü din ve düşünceyle ilgilenirim
öğretmek için olsa bile
öğrenmek için hiçbir yaşagım olmadı
“kitabımukaddes”i de okudum
hitler’in “kavgam”ı da
barışı savaşa yeglerim
ödlek adamın tekiyim
dünyalara bedel olmak gibi bir iddiam yok
nasıl olsa bir gün ölüme yenileceğimi bilirim
kimsenin dümanı olmadım
herkesin dostu olmak isterim

ulaşabildiğim kur’an meallerinden çıkarıp kavrayabildiğim kadarıyla müslümanım
müslüman kalmaya çabalıyorum
bu sebeple
allah tarafından insan olarak yaratıldığımı inanırım
insan olarak kendime koyduğum yasaklarım vardır

bunları gizlemem
adem'le havva'nın torunuyum
itten kurttan ayıdan maymundan ... geldiklerine inananlara da sonsuz saygı duyurum
ben nasıl böyle inanıyorsam
herkesin de en dogal hakkı degil mi başka türlü inanmak
kimseye konulmuş yasagım yoktur
...

inandığıma göre
sadece canı degil
her şeyi
veren de allah alan da allah
yalnız allah'tan iyilik diler
yalnız allah'a egilirim
her şey ve her kes gibi dönüşüm onadır
böyle bilirim
“allah'ın takdiri bu
beni böyle yaratmış
herkesin dini kendine
bu da benim dinimdir” der
halime şükreder

bir de
allah bilir ki
türk olmaktan çok
türkiyeli olmaktan mutluyum

başta türkiyeliler olmak üzere
bütün insanlık için
“allah bu günlerimizi aratmasın” diye dua ederim
...

01 şubat 2007
efrasiyap gemalmaz

---

efrasiyap2@yahoo.com

[[Efrasiyap Gemalmaz'ın Sayfası](#)]

Hürriyet – 12 Nisan 2009, Pazar – Soner YALÇIN ; **Mesih Wilson kimdir?**

Başkan Obama General Harbord adını hiç duydunuz mu?

TARİH: 1 Ağustos 1919.

ABD Başkanı **Wilson**, General **James G. Harbord** (1866-1947) başkanlığındaki bir heyeti, Ermeni katliamı ve “**Ermenistan**” mandası konusunda inceleme yapması için görevlendirdi.

General **Harbord** başkanlığındaki heyet, Washington gemisiyle İstanbul’a geldi. Ardından Batum üzerinden Ermenistan’a geçti. Ermenistan’da **Katolikos**’u ve **5. Kevork**’u ziyaret etti. Buradan Anadolu’ya geçti; Van’ı, Bitlis’i gördü. Burada 1915 katliamına tanıklık etmiş kişilerle görüştü.

General **Harbord** 16 Ekim dönüş yolunda gemide raporunu kaleme aldı.

Rapora göre:

Türkler; vakur.

Kürtler; pejmürde kılıklı.

Gürcüler; makul.

Azeriler; kuşkucu.

Ermeniler; yetenekli.

Araplar; vahşi idi.

General **Harbord**’un raporu Türkler hakkında beklenmedik olumlu nitelendirmelerle doluydu. Örneğin; bölgedeki Amerikan misyonerleri Ermenileri değil; sempatik, tembel ama zevk düşkünü Türkleri sevdiklerini söylemişlerdi.

Rapor ırk temelinde akraba olmalarına rağmen Ermeni ve Kürtlerin birbirlerinden nefret ettiklerini belirtiyordu.

Harbord’u etkileyen; ister Türk, ister Ermeni, ister Kürt olsun bölgede yaşayan insanların tümünün yoksulluğu, perişanlığı, açlığı oldu. Her milletten ortada kalan yetim çocukların durumları yürek parçalayıcıydı.

Doktor ve ilaç bulunmayan bölgede sadece tifüsten ölen Türk askerlerinin sayısının 600 bin civarında olduğunu bildiren **Harbord**, raporunda; ölüm oranındaki çokluğa, açlık ve yetersiz sağlık koşullarının büyük etkisi olduğunu yazdı.

Kuşkusuz General **Harbord** raporunda Ermenilere yapılan büyük kıyımlara da değindi. Ancak bunun yanında Ermenilerin yaptığı katliamlardan da bahsetti. Raporunda, Ermenilerin yaptıklarını anlatan gözü yaşlı Kürtlerin sözlerine yer verdi. Heyet incelemeleri sonunda, Türkler ile Ermenilerin yüzyıllarca bir arada, barış ve güvenlik içinde yaşamış oldukları görüşüne yer verdi. Ayrıca, Türklerin Ermenilere karşı herhangi bir şekilde soykırım hazırlığında bulunmadıklarının altını çizdi. Rus sınırında yığınak yapılmış olduğu ve Erzurum civarında sivil halkın Ermenilere saldırıya hazırlanmakta olduklarına ilişkin en ufak bir kanıt rastlanmadığı da raporda belirtildi. Tam tersine, sınır bölgesindeki Türklere sınırı aşmamaları için çok sıkı emirler verilmiş olup, buna karşılık, isteyen Ermenilerin, Türk Ermenisi olduklarını kanıtlamak şartıyla Türkiye'ye girişlerinin serbest bırakıldığını gözlemlerine dayanarak yazdılar. Ermenilerin bir bölümünün evlerine döndüğü, mülklerini yeniden edinmeye başladıkları, hatta bir bölümünün geçmiş zaman için kira almaya başladıkları da raporun tespitleri arasındaydı. Bölgedeki nüfus meselelerine de değinen General **Harbord** raporunda, bir iki yer dışında Ermenilerin çoğunluk oluşturmadıklarının altını çizdi. Ermeni sorununun Ermenistan'da çözülemeyeceğini belirten rapor, Osmanlı ve Rusya'nın nasıl tepki göstereceklerinin önemli olduğunu vurguladıktan sonra; biri Ermenistan'da diğeri Anadolu'da "**iki Ermeni mandası**" kurulabileceğini ancak bunun da ekonomik olmayacağını öngörüyordu.

Sivas'ta **Mustafa Kemal**'le de görüşen General **Harbord**, raporunu ABD Senatosu'na ne zaman sundu dersiniz:

24 Nisan 1920'de! Yani her yıl dünyayı ayağa kaldıran sözde "**Ermeni Soykırımı**" günü.

Başkan **Obama** bakalım, hangi 24 Nisan'ın gerçeğine inanacak? Diasporanın politik söylemlerine mi, yoksa vatandaşı General **Harbord**'un raporuna mı?..

Obama'yı zor günler bekliyor

ABD'nin 28. Başkanı Thomas Woodrow Wilson da Barack Obama gibi dünyada olumlu rüzgârlar estirmişti. Ancak birçok insan daha sonra Wilson'un kendilerini aldattığını anladı. Bakalım Obama'nın akıbeti ne olacak?

[[Efrasiyap Gemalmaz'ın Sayfası](#)]